

1.

1.

2.

3.

4.

5.

6.

1776, 26.

177

QVAESTIO
IVRIS CONTROVERSI

AN

EXMISSVS CONDVCTOR
EX CONSTITVTO POSSESSORIO

POSSIT ADHVC AGERE EX VENDITO

AD RETROVENDENDVM EX PACTO

QVAM

ILLVSTRIS ICTORVM ORDINIS GRATIA

PRAESIDE

D. CHRISTIANO HENR. BREVNING

PROFESS. PVBLIC. ORDINAR. IVR. NAT. ET GENT.

ET SOCIETAT. LITERAR. DVISVVRGENS.

SOCIO

IN AVDITORIO IVRIDICO

DIE VI APRIL. ANNO MDCCCLXXXVI.

DEFENDET

IOANNES GOTTLIEB SCHEFFLER

HOHNST. MISN.

P. 216

LIPSIAE

EX OFFICINA LANGENHEMIA.

UNIVERSITÄT
LEIPZIG

EXLIBRIS
BIBLIOTHECA
UNIVERSITATIS
LEIPZIGENSIS

ANNO 1809

LEIPZIG
UNIVERSITÄT

ANNO 1809

LEIPZIG

ANNO 1809

AN
EXMISSVS CONDVCTOR
EX CONSTITVTO POSSESSORIO
POSSIT ADHVC AGERE EX VENDITO
AD RETROVENDENDVM EX PACTO

§. I.

Tritum satis est, emtionibus atque venditionibus varia adici pacta, quae, vt dici consuevit, legem dant contractui. Hinc inter ea, quae adici solent, pacta, haud infrequens est, quod de retrovendenda re vendita inter contrahentes inicitur. Sicuti vero omnia pacta *vel* in continenti adiciuntur contractui, *vel* ex interuallo: ita pactum de retrovendendo adicitur *vel* in ipso contractu venditionis perficiendo, *vel* ex interuallo, forsitan si res vendita postea traditur.

ditur. Non vero vnus est huius pacti modus, aut enim conueniunt contrahentes, vt intra certum tempus retroematur, aut, vt post certum tempus liceat retroemere, aut plane nulla temporis habita est ratio. Facile patet, hanc diuersitatem sese exhibere in retroemtionis tempore, praescriptione et exinde oriente iure vel ratione retro emtoris seu primi venditoris, vel ratione retro venditoris seu primi emtoris. Sed haec satis cognita, nec opus, vt transcribamus.

§. II.

Constitutum possessorium vero, quid sit CELSVS in *L. 18. pr. π. de Acq. vel. Amitt. Poss.* exposuit. Ait: *Quod meo nomine possideo, possum alio nomine possidere; nec enim muto mihi causam possessionis, sed desino possidere, et alium possessorem ministerio meo facio: nec idem est possidere et alieno nomine possidere. Nam possidet, cuius nomine possidetur.* Facile ex hac CELSI interpretatione apparet, variis rationibus posse possessorium constitui. Hinc, si quis fundi venditor eundem conducat ab emtore, non erit amplius possessor, qui fuerat haecenus, antequam venderet, sed potius venditione facta desinit possidere, et suo ministerio emtorem facit possessorem. Fundum ergo, quem antea proprium habebat, iam detinet conductor. Quamuis vero simul in contractu venditionis celebrari possit causa constitui possessorii, tamen non omnino tanquam solum pactum contractui adiectum habendum, quale est, quod antea nominauimus, de retrouendendo, sed magis duplex est contractus, alius emtionis venditionis, alius locationis conductionis. Neque potest naturam negotiorum mutare, quod vno tempore et simul celebrata, imo forsitan vno eodemque instrumento probantur, quod singula negotia suam habent determinatam naturam et

diffe-

differentias, quibus inuicem a se discerni possunt. Patet id toties ex pignore celebrato, cui inest simul mutui contractus. Neque interest, an vtrique sint contractus principales, an vnus tantum principalis, alter accessorius.

§. III.

Quamuis vero duo contractus principales simul possint celebrari, vterque sua iudicetur natura et lege, tamen negari nequit, alterius ius ex prioris existentia vim capere. Facergo vendidisse Caium fundum suum Maeuio, simulque hunc ipsum fundum conduxisse a Maeuio. Quare si nulla sit emtio, nulla quoque erit conductio, quippe fundus adhuc tunc proprius est venditoris, rei vero propriae nulla potest cogitari conductio. Non eget alio vtendi fruendique titulo, qui vitur fruiturue dominus.

§. IV.

Iam his praemissis speciem, quae quaestioni dedit occasionem, dabimus. Vendidit Sempronius fundum sub pacto de retrouendendo post interuallum octo annorum. Simul vero eodem tempore ab emtore conducit in haec tempora fundum, singulisque semestribus mercedem soluturus. Confirmatio sequitur iudicii et constitutum factum est possessorium. Primo anno mercedem soluit locatori, qui et retro venditor futurus est. Post cessat in solutione mercedis ipse conductor seu retroemtior. Biennio elapso contra eundem locator agit locati ad consequendam mercedem seu pensionem debitam, simulque, quod videtur iure potuisse efficere, ob biennii moram expellere intendit conductorem denunciatione per iudicem facta. Conductor per rem iudicam

catam ad soluendum condemnatus, constituto liquido non soluit, ad saccum et peram excussus emititur seu eiicitur ex fundo conducto, suumque consequitur locator. Post elapso spatio octo annorum retroemturus erat venditor antea qui fuerat fundum; negat vero emtor, se amplius ad pactum de retro vendendo teneri, qui exmissus fuerat, venditori ob non adimpletum contractum, cui adiecta erat clausula: *ut si non praestet praestanda venditor, cesset ex aduersa parte obligatio ex conuentione.* Iam quaesitum, an excussus conductor, qui et venditor, nihilominus agere possit actione venditi, ad retrouendendum fundum,

§. V.

Facile patet, omnem nostram quaestionem ex sola clausula dubiam reddidisse et venditoris et emtoris ius. Ipse venditor cessare obligationem ex conuentione adserit generaliter ob adiectam clausulam. Equidem negari nequit, si ab vna parte contrahentium vnus, non praestat, ea, ad quae praestanda erat obligatus, ipsam alterum amplius quoque haud teneri obligatum. Quare cum venditor mercedem non solvisset, vt propterea ante finitum tempus expellendus videretur, non praestitit, ad quod erat obligatus, hinc videtur recte adseri, tacite renunciaisse suo iuri venditorem, quod ex illo contractu inito competebat: ideoque cessare debere pacto de retrouendendo conditionem contractui adiectam. Praeterea emtor prouocat ad autoritatem Rescripti Imperatorum in *L. 6. C. de pact. inter emtor. et vendit.* Verba sunt: *Cum te fundum tuum certae rei contemplatione inter vos habita, exiguo pretio in alium transtulisse commemoros: poterit tibi ea res non esse fraudi, quando non impleta promissi fide, domini tui ius in suam causam reuerti conueniat,*

§. VI.

§. VI.

Sed quidquid sit, absque dubio statuendum, hancce, quam nominauimus formulam adiectam nunquam efficere posse, vt propterea obligatio pacti de retrouendendo expiraret. Quis enim dicat, venditorem non adimpleuisse ea, ad quae obligatus erat. Verum quidem est, sponte eundem non adimpleuisse suam obligationem, quam habebat ex conducto, cum moram in mercede soluenda contraheret; at a quo ab locatore conuentus atque excussus auctoritate iudicis fuerat, suum ex bonis excussi debitoris obtinuit locator. Est itaque solutio facta et liberatus debitor. Quapropter dici non potest venditor adimpleuisse conditionem, quippe et is implet, qui quidem non libere, sed coacte implet.

§. VII.

Dein supra iam ostendimus, duplex contractum esse negotium, venditionem scilicet sub pacto de retrouendendo et locationem conductionem. Vterque contractus diuersa sua habet iura. In venditione, cui pactum de retrouendendo erat adiectum venditor tradendo emtori fundum, suae satisfecit obligationi, neque ex hoc contractu alia ipsi imposita erat obligatio, ex qua vis clausulae esse poterat, vt ex aduersa parte cessaret obligatio. At alter contractus, qui plane ad pactum de retrouendendo haud respiciebat, erat praedii venditi locatio conductio. Ex hoc contractu locator ad tradendum non erat obligatus, quippe venditor seu conductor fundum possidebat, quamuis locatoris nomine inciperet possidere: sola, quae ipsum tenebat, obligatio ea erat, vt per octo annos venditori committeret fundum conductum. Contra conductoris, seu qui vendiderat fundum, obligatio erat,

erat, ut mercedem seu pensionem recte solueret et re vteretur lege boni patris familias. Hinc indubitatae fidei est, formulam illam respexisse ad hanc conductoris obligationem, quam nisi conductor adimpleret, ut liceret locatori expellere eundem, suaeque pariter contracta obligatio de seruanda locatione per octo annos cessaret. Neutiquam itaque statuendum exmisso eiectione ex fundo conductore suo ex vendito priuandum iure. Aget itaque elapso tempore ad retrouendum fundum contra emptorem, oblato iusto pretio. Secus vero, si intra certum tempus retroemendus fuisset fundus, illudque tempus praeterlapsum, tunc omnino actione repellendus actor, non quod sua non sponte praestiterat in conductione, sed quod tempus, quod sibi statuerat retroemendi, praeterlabi passus fuerat.

Leipzig, Diss., 1776 A-G

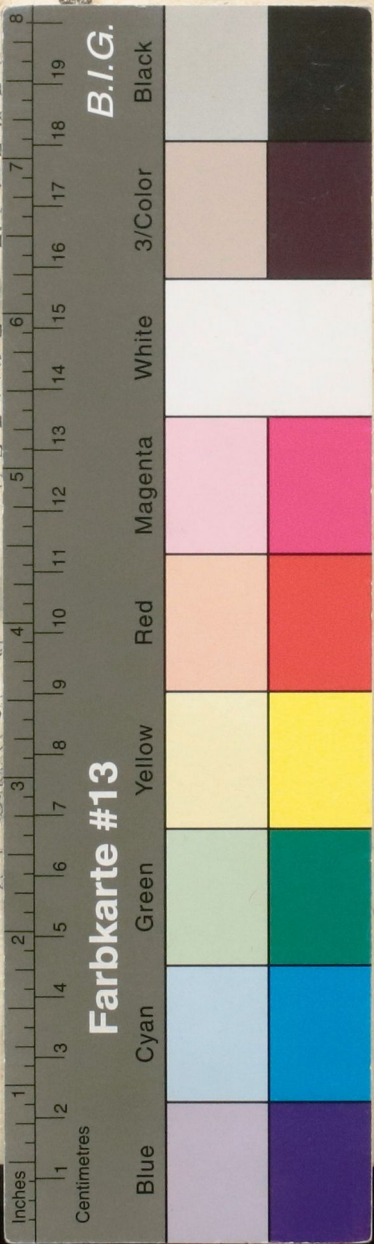
f
TA-706

aus 345ten. bisher verku.

VD
18

19.

1776, 26.

QVAESTIO
IVRIS CONTROVERSI

AN

EXMISSVS CONDVCTOR
EX CONSTITVTO POSSESSORIO

POSSIT ADHVC AGERE EX VENDITO

AD RETROVENDENDVM EX PACTO

QVAM

ILLVSTRIS ICTORVM ORDINIS GRATIA

PRAESIDE

D. CHRISTIANO HENR. BREVNING

PROFESS. PVBLIC. ORDINAR. IVR. NAT. ET GENT.

ET SOCIETAT. LITERAR. DVISEVURGENS.

SOCIO

IN AVDITORIO IVRIDICO

DIE VI APRIL. ANNO MDCCCLXXVI.

DEFENDET

IOANNES GOTTLIEB SCHEFFLER

HOHNST. MISN.

LIPSIÆ

EX OFFICINA LANGENHEMIA.

